

MADE TO EXPLORE

THE HARVEST ROAD

Opt recolte, de la Alba la Puglia, în ordinea
în care se coc
8 opriri · 1.300 km · cu camperul

LEGENDĂ

- traseul principal
- oprire de etapă
- △ masiv montan

SCARA — KILOMETRI

0 100 200 300

1

ALBA

Langhe, Piemont — strugurii și trufa albă

RECOLTA În Langhe, dealurile de la Barolo și Barbaresco se culeg în septembrie și octombrie, iar Nebbiolo e ultimul strugure cules, când e deja ceață — de acolo vine numele. Din octombrie până în decembrie, Alba ține târgul trufei albe, singura care nu se poate cultiva: se caută noaptea, cu câinele, și se vinde dimineața, la gram. E cea mai scumpă recoltă de pe traseu și singura invizibilă.

CU CAMPERUL Agriturismi cu loc de camper pe toate dealurile, multe în rețeaua care primește campere gratis pentru o noapte dacă cumperi ceva. Dormi în vie, la producător, și dimineața culesul e în fața ușii.

GRATIS Culesul se vede de pe orice drum din Langhe, în octombrie. Târgul de trufe din Alba are intrare, dar piața de sâmbătă și mirosul din tot orașul sunt gratis. La Barolo, castelul are muzeu de vin cu bilet; satul nu.

Alba → Asti → Piacenza → Modena, circa 260 km, pe A21 și A1, prin câmpia Padului · ~3½ h cu camperul.

2

MODENA

Emilia — mustul care fierbe

RECOLTA Oțetul balsamic tradițional nu e făcut din vin, ci din must de struguri fiert imediat după cules, în cazane, ore în șir, până scade la jumătate. Se întâmplă în octombrie, în curțile de sub acoperișuri, unde stau butoaiele în serii de câte cinci, șase, șapte, din lemn diferit, și unde oțetul cel mai vechi are peste douăzeci și cinci de ani. E singura recoltă de pe traseu pe care o miroși înainte s-o vezi.

CU CAMPERUL La Modena, aria de sosta e a clubului de camperiști: Area Camper Club Mutina, pe Strada Collegarola, la 6 km de centru, cu autobuz spre centru la 1,5 km; se stă cel mult 48 de ore. Agriturismi sunt și în jur. Producătorii de oțet primesc vizite pe programare, mulți și campere.

GRATIS Vizita la o acetaia e de regulă gratuită, cu degustare, în speranța că pleci cu o sticlă. Piața acoperită Albinelli e liberă și e cel mai bun loc din oraș. Parmezanul se face la câțiva kilometri, iar lăptăriile primesc dimineața devreme.

LOC DE DORMIT Arie de campere · Area Camper Club Mutina, Strada Collegarola 76/A · GPS 44.61361, 10.94433

Modena → Bologna → Faenza → Marradi, circa 130 km · ~2 h cu camperul. Ultimii 40 km urcă pe Apenini, pe drumul Faentinei.

3

MARRADI

Mugello, Toscana — castanele

RECOLTA Marradi e capitala castanei toscane, marrone del Mugello, și în toate weekendurile din octombrie ține sagra: satul întreg miroase a castane coapte pe jar, iar castanetele — pădurile de castani plantate acum sute de ani — se culeg cu grebla și cu coșul. Castanele au fost pâinea Apeninilor până acum un secol; azi sunt sărbătoare. E cea mai ieftină recoltă de pe traseu și cea mai veselă.

CU CAMPERUL Loc de camper la sagra, în weekend, și agriturismi în castanete. Noptile de octombrie în Mugello sunt reci — încălzirea pornită.

GRATIS Sagra are intrare liberă; plătești ce mănânci. Pădurile de castani se umblă pe jos, iar castanele căzute pe potecă se pot culege — nu și cele din castanetele îngrădite, care sunt ale cuiva.

Marradi → Borgo San Lorenzo → Firenze → Greve in Chianti, circa 90 km · ~2½ h cu camperul. Treci prin Florența fără să oprești — orașul nu e pentru camper.

4

CHIANTI

Toscana — vinul nou

RECOLTA	Când ajungi, culesul din Chianti e gata de două săptămâni și mustul fierbe în cuve. Asta e momentul bun: nu vezi struguri, vezi ce urmează. Cramele deschid pentru vinul nou, viile se fac roșii, și în noiembrie începe culesul măslinelor, cu uleiul nou, verde și amar, presat în aceeași zi. Chianti în octombrie e cel mai fotografiat peisaj din Italia, și pe drept.
CU CAMPERUL	Agriturismi cu loc de camper pe toată strada Chiantigiana, între Greve și Castellina. Multe cer să cumperi vin sau ulei; e cel mai bun schimb de pe traseu.
GRATIS	Drumul Chiantigiana în sine, SR222, e cel mai frumos drum din Toscana și nu costă nimic. Satele — Greve, Panzano, Castellina — se umblă liber. Degustările sunt de regulă cu plată, dar mici.
LOC DE DORMIT	Arie de campere · Area Sosta Camper Greve in Chianti, Via Montebeni · GPS 43.59068, 11.31355

Chianti → Siena → Perugia → Trevi, circa 180 km · ~3½ h cu camperul. Din Toscana în Umbria, pe sub Assisi.

5

TREVI

Umbria — uleiul

RECOLTA	Între Spoleto și Assisi, dealurile sunt acoperite de măslini, iar Trevi e centrul lor. Măslinile se culeg din noiembrie, cu plase întinse sub copaci și cu greble, și se duc la presă în aceeași zi — uleiul care stă o noapte nu mai e același. În noiembrie satele de pe deal deschid presele pentru Frantoio Aperti: vezi cum se face și guști uleiul care a fost măslină cu o oră în urmă.
CU CAMPERUL	Agriturismi în măslini, cu loc de camper, și arie de sosta la Trevi. E oprirea unde chiar dormi în mijlocul recoltei.
GRATIS	Culesul se vede de pe drum. Presele deschise în noiembrie primesc gratis; degustarea pe pâine e inclusă. Trevi are un muzeu al uleiului cu bilet mic, iar satul de deal e liber.

Trevi → Spoleto → Norcia, circa 60 km · ~1½ h cu camperul. Urci în Munții Sibillini pe valea Nerei.

6

NORCIA

Umbria — trufa neagră și linte

RECOLTA	Norcia e capitala trupei negre de iarnă, care se culege din noiembrie până în martie, și a linte de Castelluccio, culeasă vara pe platoul de deasupra, care înfloresc în iunie în toate culorile. Orașul e și capitala mezelurilor: norcino înseamnă în italiană măcelar de porc, de la numele lui. Cutremurul din 2016 a dărâmat bazilica și mult din centru; orașul e în picioare și lucrează.
CU CAMPERUL	La Norcia, aria e o parcare mixtă pe Via Circonvallazione, la 150 m de Porta Ascolana: opt locuri de camper, în pantă, fără servicii; pentru apă și curent sunt agriturismi în jur, ca Agricamping Brandimarte, la Misciano. Drumul spre Castelluccio e închis iarna și îngust vara; se face pe zi.
GRATIS	Piața de trufe e piață, nu muzeu: intri liber, guști dacă cumperi. Platoul de la Castelluccio e liber și e cel mai gol loc din Italia centrală. Mezelăriile din Norcia oferă gustări la vedere.
LOC DE DORMIT	Parcare pentru campere · Parcheggio auto e camper, Via Circonvallazione 50, Norcia · GPS 42.79049, 13.09383

Norcia → L'Aquila → Navelli, circa 130 km · ~3 h cu camperul. Treci din Umbria în Abruzzo, pe sub Gran Sasso.

7

NAVELLI

Abruzzo — șofranul

RECOLTA	Pe platoul Navelli, la 700 de metri, se cultivă cel mai bun șofran din Italia, și se culege în trei săptămâni, de la sfârșitul lui octombrie: florile de crocus se deschid noaptea și se culeg în zori, înainte să le atingă soarele, iar din fiecare floare se scot cu mâna trei fire roșii. Pentru un kilogram de șofran uscat se culeg în jur de două sute de mii de flori. E cea mai scurtă recoltă de pe traseu și cea mai scumpă la gram după trufă.
CU CAMPERUL	Loc de camper la Navelli și agriturismi pe platou. Fermele primesc dimineața, la cules, dacă întrebi cu o zi înainte. Noaptea sunt reci și cerul e cel mai negru de pe traseu.
GRATIS	Câmpurile violet se văd de pe drum, în zori, timp de trei săptămâni. Culesul se poate privi de la margine. Satul de piatră, gol în restul anului, e liber.

Navelli → Pescara → Bari → Ostuni, circa 480 km, pe A14 de-a lungul Adriaticii · ~6½ h cu camperul. Cea mai lungă etapă, spre sud.

8

OSTUNI

Puglia — măslinii de o mie de ani

RECOLTA

Câmpia dintre Ostuni și Fasano e cea mai mare livadă de măslini din Europa, iar copacii de aici au trunchiuri răsucite de o mie de ani și încă rodesc. Culesul e în noiembrie și decembrie, cu plase și cu scuturători, și uleiul de Puglia e jumătate din uleiul Italiei. Mulți copaci sunt bolnavi de Xylella, bacteria care usucă măslinii din sud de un deceniu; ce vezi e o recoltă care se apără. E finalul traseului, și e cel mai vechi.

CU CAMPERUL

Agricampeggi în livezi, la Ostuni și în jur, și arii de sosta pe coastă. În noiembrie coasta e goală, campingurile de plajă închise, fermele deschise.

GRATIS

Livezile milenare se văd de pe drumul dintre Ostuni și Fasano, iar câteva masserie lasă intrarea liberă la copacii bătrâni. Ostuni, orașul alb, e liber și e cel mai frumos în lumina de noiembrie.

Capăt de traseu. Până în Germania sunt 1.500 km; feribotul din Bari spre nord nu există, deci înapoi pe autostradă, două zile.

TRASEUL PE SCURT

Distanță	~1.300 km
Timp de condus	~22 h în total, fără opriri
Durată recomandată	21–28 zile
Opriri de etapă	8
Țări	IT
Recolte	8
Sens recomandat	nord → sud, cu toamna
Perioada recomandată	oct–nov

DE ȘTIUT ÎNAINTE DE PLECARÉ

Drumul spre Castelluccio e închis iarna și îngust vara: se face pe zi.

În noiembrie, la Ostuni, campingurile de plajă sunt închise; fermele rămân deschise.

Nu există feribot din Bari spre nord: întoarcerea spre Germania e pe autostradă, vreo 1.500 km, în două zile.

CÂND MERGI

Fereastra: de la mijlocul lui octombrie până la sfârșitul lui noiembrie. Mai devreme, sudul n-a început; mai târziu, nordul a terminat și trufa albă s-a scumpit.

Ideal: plecare în jur de 20 octombrie. Prinzi trufa la Alba, mustul la Modena, castanele la Marradi, uleiul nou în Toscana și Umbria, șofranul la Navelli, și ajungi în Puglia când începe culesul măslinelor.

De evitat: a pleca în septembrie ca să vezi struguri. Vezi culesul, dar pierzi tot restul — uleiul, trufa, șofranul, castanele au nevoie de octombrie.

Vremea: toamnă adevărată: ploaie în Piemont, ceață în Emilia, frig în Apenini, soare în Puglia. Un traseu de toate hainele.

CALENDARUL RECOLTELOR

Struguri: Piemont și Toscana, septembrie–octombrie. Nebbiolo e ultimul, la ceață.

Must fiert și oțet: Modena, octombrie, imediat după cules.

Castane: Apenini, octombrie, sagrale în weekenduri.

Trufă albă: Alba, octombrie–decembrie, târgul în weekenduri.

Trufă neagră: Norcia, noiembrie–martie.

Șofran: Navelli, ultimele trei săptămâni din octombrie și începutul lui noiembrie, în zori.

Măslina: Umbria din noiembrie, Puglia noiembrie–decembrie.

Uleiul nou se gustă în aceeași zi.

UNDE DORMI

Italia are o rețea de ferme care primesc campere gratuit pentru o noapte, în schimbul unei cumpărături de la producător. E gândită exact pentru traseul ăsta: dormi acolo unde se culege.

Ariile de sosta municipale sunt în aproape toate orașele, ieftine sau gratuite, uneori fără curent. Agriturismi cu loc de camper sunt peste tot pe dealuri.

Pernoiata liberă e permisă în Italia, dar comunele pot interzice pe zone, și în locurile turistice o fac. Pe traseul ăsta nu are rost: fermele sunt mai bune decât orice parcare.

Rezervare la Alba în weekendurile de trufe și în Chianti în octombrie. În rest, în noiembrie, ești aproape singur.

CE NU-ȚI SPUNE NIMENI

ZTL Aproape toate centrele istorice italiene sunt zone cu trafic limitat, cu camere. Camperul nu intră; amenda vine acasă peste luni. Parchezi la arie și mergi pe jos.

Sagrale Sărbătorile de recoltă din sate sunt cel mai bun lucru de pe traseu și nu apar în ghiduri. Se anunță pe afișe, în weekenduri, și se plătește doar ce mănânci. Întreabă la fermă unde dormi.

Trufa Trufa albă se vinde la gram și prețul se schimbă de la o săptămână la alta. Un mic prânz cu trufă rasă costă cât o zi de camping; o trufă întreagă, cât o săptămână. Cumperi puțin sau deloc.

Uleiul nou Uleiul proaspăt presat e verde, tulbure și amar, și înțeapă în gât. Așa trebuie. Se cumpără la presă, în canistră, și se ține la întuneric.

Autostrada A1 și A14 se plătesc la barieră. Traseul le folosește pe bucăți lungi, între recolte; între ele, drumurile de dealuri sunt gratuite și mai bune.

Când se pleacă pe traseul recoltelor din Italia?

În jur de 20 octombrie. Atunci prinzi trufa la Alba, mustul fiert la Modena, castanele la Marradi, uleiul nou în Toscana și Umbria, șofranul la Navelli, și ajungi în Puglia când începe culesul măslinelor.

Se poate dormi la fermă cu camperul în Italia?

Da. Există o rețea de ferme care primesc campere gratuit pentru o noapte, în schimbul unei cumpărături de la producător. E gândită exact pentru un traseu ca ăsta.

Ce e o sagra și se plătește intrarea?

E sărbătoarea de recoltă a satului, în weekenduri, anunțată pe afișe. Intrarea e liberă; se plătește doar ce mănânci. Sunt cel mai bun lucru de pe traseu și nu apar în ghiduri.

Poate intra camperul în centrele istorice italiene?

Nu. Aproape toate sunt zone cu trafic limitat, cu camere, iar amenda vine acasă peste luni. Se parchează la aria de sosta și se merge pe jos.

REGULA TRASEULUI

*„Pe traseul ăsta nu vizitezi locuri. Ajungi la ele când se coc.
Recolta nu te așteaptă, dar te lasă s-o privești, și de obicei să și guști.
Ce se plătește e ce iei acasă, și e singurul bagaj care merită.”*

Verificare documentară: septembrie 2026. Locurile, orele și condițiile se schimbă — verifică-le înainte de plecare.